

Onderwijst Psalm 91 de Opname?

Stef Schagen
(M.Div)

Folks, vorige week kreeg ik een vertaling toegestuurd van Psalm 91 uit het Hebreeuws. De vertaling suggereert dat de Opname in die Psalm wordt onderwezen. Nu is het lastig om zelf te kunnen bepalen wat er staat voor iemand die de grondtekst niet leest. Dat betekent dat degene die onderwijst een grote verantwoordelijkheid heeft om de grondtekst nauwkeurig te vertalen zonder er iets in te leggen wat de vertaler zelf zou willen. Het is immers zomaar mogelijk dat je God woorden in de mond legt die Hij nooit heeft gesproken, en dat wil niemand natuurlijk. Klopt de vertaling?

Deze vertaling van een paar verzen uit de Psalm is dit:

1. Vers 3: “omdat zij weggegrist worden uit de strik van de vogelvanger, voordat de vernietiging hen overvalt”.

Dit weggegrist worden lijkt erg op 1 Thess.4:16-17, dat de Opname onderwijst. Daardoor zou je kunnen denken dat Psalm 91:3 de Opname aankondigt. Maar van rechts naar links staat er letterlijk:

כִּי הוּא יִצְיִלְךָ מִפֶּחַח יְקוּשׁ מִדְּבַר הַזּוּת:

“Want Hij Hij (met nadruk! "Hij is het") redt je/grist je weg van de strik van de vogelvanger, van de verderfelijke pest”.

Er staat niet “jullie”, alsof het om de Gemeente gaat (meervoud), maar הוּא (het uiteinde van יִצְיִלְךָ) “je”, de persoon die zijn schuilplaats bij God zoekt (enkelvoud). En er staat ook niet “voordat de vernietiging hen overvalt”, maar מִ “van” (niet “voordat”), דְּבַר “de pest”. Dus: “van de pest”.

2. Vers 5 zou dit zijn: “Schrik niet, wees niet gealameerd wanneer licht verandert in duister, en u in een flits weg vliegt tijdens de dag”. Maar van rechts naar links staat er letterlijk:

לֹא־תִירָא מִפֶּחַח לַיְלָה מִחֶץ יְעוּף יוֹמָם:

“Je zult niet vrezen voor de schrik van de nacht, voor de pijl die vliegt bij dag”.

Staat er dat je niet moet schrikken? Ja, alhoewel "vrezen" beter vertaald is, יִרָא. Maar niet in de gebiedende wijs. Er staat לֹא־תִירָא, "je zult niet vrezen". Het is eerder een bevestiging of belofte dat je niet zult vrezen dan een gebiedende wijs dat je dat niet moet doen alsof het een opdracht is. Als de Psalmist als een gebiedende wijs had bedoeld, een opdracht, dan had hij een andere grammaticale vorm gebruikt, een Jussive.

Staat er dat je in een flits weg vliegt? Nee. Het woord יְעוּף (yaoeph, “vliegen”) staat in de gewone basis Qal stam van het werkwoord (“oeph”) waardoor het "vliegen" betekent, niet “wegvliegen”. Pas in een andere grammaticale variant van de gewone Qal, de Hiphil of de

Hitpoel, betekent het “wegvliegen”. De Hiphil vorm van een werkwoord is causatief, oorzakelijk, wat wil zeggen dat iets of iemand het veroorzaakt. Dan zou het "hij doet wegvliegen" kunnen betekenen of iets dergelijks. Maar dat is hier niet zo omdat het werkwoord in de Qal vorm staat, “vliegen”. Bovendien is het onderwerp in de zin "de pijl", niet "jij". De pijl vliegt, staat er (מִחֵץ יָעוּף). Zowel de pijl als de werkwoordsvorm staan in het mannelijk. Het Hebreeuwse woord voor “pijl” is יָחַץ en daarvoor komt “voor”, מָּוּ.

Er staat dus niet “en u in een flits weg vliegt tijdens de dag” maar gewoon wat alle vertalingen ons pennen: “Je hebt niet te vrezen ... voor de pijl, die des daags vliegt”.

3. Vers 11-12 zou dit zijn: “Want engelen krijgen de opdracht om bescherming te bieden volgens deze wijze: "In de palm van de hand wordt u opgetild”. Maar van rechts naar links staat er letterlijk:

כִּי מִלְאָכָיו יִצְוֶה לָלוֹךְ לְשִׁמְרָךְ בְּכָל־דַּרְכֶיךָ: עַל־כַּפְּיָם יִשְׂאוּךָ פְּנֵי־תַגְרוֹ בְּאֵבָן רַגְלֶךָ:

“Want zijn engelen Hij zal gebieden voor je (om) je te bewaren op al je wegen. Op handen/in handpalmen zullen zij je dragen (opheffen) opdat je niet stoot aan een steen je voet”.

Het “op deze wijze” ontbreekt totaal.

4. En vers 13 zou dan vervolgens aanvullen: “U zult verheven worden boven de leeuw en de adder...”. Maar van rechts naar links staat er letterlijk:

עַל־שַׁחַל וְפִתָּן תִּדְרֹךְ תִּרְמָס כַּפִּיר וְתַנִּין:

“Op leeuw en giftige slang (cobra) zul je treden/marcheren je zult vertrappen jonge leeuw en slang/draak/zeemonster.

Opnieuw: Beide werkwoorden, “treden” en “vertrappen”, staan in de gewone Qal stam van de werkwoorden, niet in de Hiphil variant. Dus er staat in vers 13 niet “u zult verheven worden” (oorzakelijk). Als dat er zou staan, dan zou de Hiphil variant door de schrijver gebruikt zijn, en die was dan begonnen met ה, en had nog andere tekens in het woord gehad waaraan je de Hiphil kunt herkennen. Maar in de afwijkende vertaling is wel deze Hiphil vorm van het werkwoord gebruikt in plaats van de Qal stam die er staat. De betekenis van de Hiphil is ingelegd terwijl het werkwoord in de gewone Qal stam staat.

Daar komt nog iets bij: Het onderwerp in de zin doet de actie van een werkwoord. Het is goed je af te vragen wat/wie het onderwerp is. Het 1e werkwoord is תִּדְרֹךְ en het 2e werkwoord is תִּרְמָס. De ת is het onderwerp in de Qal vorm van het werkwoord, en betekent "jij"; dus; “je zult treden/je zult vertrappen”. Overigens betekent het werkwoord "treden" en niet “heffen” (waaruit "verheven worden" wordt ontleend in de afwijkende vertaling).

Iets anders

De duivel gebruikte vers 11-12 om Jezus te verzoeken in Mattheus 4:6. De duivel lokte Jezus uit om van het dak van de Jeruzalem Tempel naar beneden te springen, maar niet om Hem tot een Opname te dwingen?

Tot slot

Misschien dat je denkt: 'Stef, niet alleen dat Grieks maar ook dat Hebreeuws is je naar het hoofd gestegen!' Dat klopt. Maar het is nuttig: dat wij samen Gods woorden ontdekken en Zijn waarheid als een heerlijke boterham tot ons nemen om verzadigd te worden.

Shalom, chevareim.